

बस्नेतको स्वेच्छिक मरणाले सबैजना अचम्भित

बिर्तामोड (प्रस)। भ्रूपा बिर्तामोडका सामाजिक तथा ब्यावसायिक ब्यक्तित्व बिनोद बस्नेतको स्वेच्छिक मरणले सबैजना अचम्भित र स्तब्ध बनेका छन्। उनको मृत्युले धेरैको आँखा रसाएको छ। सबैको मन जितेर प्रेरणाका स्रोत बनेका बस्नेतले आफैँसँग किन हारे भन्ने सबैका लागि कौतुहलताको विषय भएको छ। भ्रूपा गोलडकपका निवर्तमान अध्यक्षसमेत रहेका बस्नेतले बिर्तामोड-१ जगतबस्तीस्थित आफ्नै घरमा शुक्रवार स्वेच्छिक मरणको बाटो रोजेका हुन्।

उनी आफ्नै वेडरूमको सिलिङ फेनामा सलको पासो लगाएर भुण्डिएको अवस्थामा भेटिएका

थिए। ५२ वर्षीय बस्नेत बिभिन सामाजिक संघ संस्थामा समेत आवद्ध थिए। सयपत्री ट्रेड लिंक

समाजका अध्यक्ष, एकका लागि एक अभियानका

लगायत विभिन्न प्रतिष्ठानका सञ्चालक समेत रहेका उनी नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ कोशीको कार्यसमिति सदस्य, मेची पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसनका महासचिव, जेसीज पूर्व अध्यक्ष

सह-संयोजक हुन्। उनी रोटी क्लब अफ बिर्तामोडका पूर्वअध्यक्ष, नेपाल जेसीजका पूर्व राष्ट्रिय कार्यकारिणी उपाध्यक्ष समेत रहेका थिए। बस्नेतका श्रीमती र एक छोरी रहेका छन्। श्रीमती कोपिला बस्नेत अधिवक्ता हुन् भने एकमात्र छोरी विभूति एमबीबीएस अध्ययनरत रहेको जनाइएको छ। उनको शुक्रवार नै शवयात्रासहित कन्काई माईमा अन्त्येष्ट गरिएको छ। उनको शवयात्रामा धेरैजनाको सहभागिता रहेको थियो।

जलथल वनमा भेटियो दुर्लभ भोटे लहरा

भ्रूपा (प्रस)। जैविक विविधताले सम्पन्न जलथल वनमा दुर्लभ भोटे लहरा भेटिएको छ। बिगत ६ वर्षदेखि जलथल वनमा जैविक विविधताको अध्ययन गर्दै आइरहेको फरेस्ट एक्सन नेपालको टोलीले नेपालमै दुर्लभ मानिएको वनस्पति भोटे लहरा फेला पारेको हो। जलथल वनमा भएको अध्ययनले १५५ प्रजातिका रुखहरू

अभिलेखभन्नेका छन्। नेपालको कुल वनको ०१ प्रतिशत भूभाग ओगटेको यो वनमा नेपालका २५ प्रतिशत रुखहरू छन् भन्ने कुरा पिलयोने नामक जर्नलमा हालै प्रकाशित एक अध्ययनले प्रष्ट पारेको छ। भोटे लहरा जिम्नोस्पर्म वर्गको एउटा वनस्पति हो, जसको वैज्ञानिक नाम निटम मोन्टानम (Gnetum montanum) रहेको छ। यसका पातहरू फुट्टे हेर्दा थकौली लहराका जस्तै देखिन्छन् र हाँगाका

आँखलाहरू अरु भागभन्दा फुकेका हुन्छन्। यसका फूलका भुष्पाहरू पिपलाका जस्तै देखिन्छन्। भोटे लहरा चिसो ठाउँमा खोल्सा-खोल्सा छेउछाउ पाइन्छ। भोटे लहरालाई वन्यजन्तु र वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार नियम गर्ने महासन्धि (CITES) अनुसूची ३ (III) मा राखेर व्यापार नियमन गरेको छ। भोटे लहरा नेपालदेखि दक्षिण चीनसम्म र दक्षिणपूर्वी एशियाको भियतनामसम्म पाइन्छ। यो पूर्वी र मध्य नेपालमा समुद्री सतहदेखि २००-१८०० मिटरको उचाईमा चुरे र तल्लो पहाडी क्षेत्रबाट मात्रै अभिलेख गरिएको छ। यसको नमुना पूर्वी नेपालमा इलाम जिल्लाको चुलाचुली क्षेत्रबाट सन् १९७२ मा डा. तिर्थबहादुर श्रेष्ठ नेतृत्वको समूहले संकलन गरेको

अवैधरूपमा उत्खनन् गर्ने दुईवटा स्काईभेटर नियन्त्रणमा

भ्रूपा (प्रस)। मापदण्डविपरित बालुवा तथा गिट्टी उत्खनन् गर्दै गरेको अवस्थामा अर्जुनधारा नगरपालिका वडा नम्बर ३ स्थित टाडटिड खोलाबाट दुईवटा स्काईभेटर प्रहरीले

नियन्त्रणमा लिएको छ। शुक्रवार दिउँसो अन्दाजी ३:३० बजे टाडटिड खोलामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपालकुमार अधिकारी र जिल्ला प्रहरी कार्यालय भ्रूपाका प्रहरी

उपरीक्षक राजन लिम्बूको संयुक्त अनुगमन टोलीले बालुवा तथा गिट्टी उत्खनन् गर्दै गरेको अवस्थामा बा २ क ४६४७ नम्बर र नम्बर नखुलेको अर्को गरी जम्मा २ वटा स्काईभेटर नियन्त्रणमा लिएको हो। अवस्थार्थी प्रहरी चौकी खुदुनाबारीमा फर्त स्काईभेटरलाई खोलाबाट निकाली स्थानीयको गाईफर्म नजिक सुरक्षित राखिएको छ। ती स्काईभेटर आवश्यक कारवाहीको लागि अर्जुनधारा नगरपालिकामा बुझाउने पहल भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

बिर्तामोडमा फेरि दिनदहाडै १९ लाखको धनमाल चोरी

बिर्तामोड (प्रस)। भ्रूपाको बिर्तामोडमा फेरि दिनदहाडै १९ लाख बराबरको धनमाल चोरी भएको छ। २९ लाखको धनमाल चोरी भएको दुई साता नबित्दै फेरि त्यति धूलो परिमाणमा चोरी भएको हो। शुक्रवार बिहान ११ देखि १२ बजेको बीचमा बिर्तामोड वडा नं. ३ पुण्डरी टोल बस्ने किरण दाहालको अढाई तले घरबाट नगद र गरगहना चोरी भएको हो। बीच तलाको कोठाको

चाबी घरघनीले कोठा अगाडी जुतामा लुकाई राखेकोमा सोही चाबीले कोठाको ढोका खोली सुनको हार ३ थान, चन्द्रमा १ थान, ओटी ६ थान, तिलहरी २

थान, कटर गेडी १ थान, नौगेडी २ थान, पिँजडा १ थान, सिक्री १ थान गरी ९ तोला ६ आना बराबरको सुन र नगद ४० हजार गरी १९ लाख २ हजार ४०० रुपैयाँ बराबरको चोरी भएको प्रहरीले जनाएको छ। यसआघि बैशाख १५ गते दिनदहाडै ढोका फोरी बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ४ हिमशिखर टोल बस्ने कमला कार्कीको घरबाट २९ लाख बराबरको धनमाल चोरी भएको थियो।

<p>डा. प्रेम ब. शाही, MS, FISS वरिष्ठ विशेषज्ञ - हाड, जोडी, नसा, नेत्ररुप रोग/सर्जल संस्था: कोशीका टोको अस्पताल, २ बजे देखि</p>	<p>डा. विकास जैशी, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - कलेजो (लिवर) पेट, जठिउर, हेपेटाइटिस रोग तथा कलेजो प्रत्यारोपण फिजिसियन संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त आर्शुबाब, विर हस्पिटल, काठमाडौँबाट</p>	<p>डा. धर्मगत भट्टराई, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, इन्ज्युरोलोजी रोग प्रतिरक्षा, एलर्जी, बाल वायुमयन रोग र बाल नोडोसोरोसिस फिजियन संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त पुष्करब र शनिबार, अ हस्पिटल काठमाडौँबाट</p>	<p>प्रा. डा. गौरवराज ढकाल, MS, FISS वरिष्ठ विशेषज्ञ - नेत्ररुप (रुपाका), नसा, टोच, अर्ध, कम्मर रोग/रुपाका सर्जल संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब, अ हस्पिटल काठमाडौँबाट</p>
<p>डा. दिपायन पाण्डे, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाता, रोग, कपाल, सौन्दर्य, कृच्छर रोग संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त शनिबार, कोशी हस्पिटल, विराटनगरबाट</p>	<p>डा. अच्युत भक्त आचार्य, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाति, फोक्सो, दम, श्वसप्रस्थास, एलर्जी, विन्दा तथा सयरोज/पल्मोनोलोजिस्ट संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त शनिबार, नर्भिक हस्पिटल काठमाडौँबाट</p>	<p>डा. उत्कर्ष कार्की, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बालवाहिकामा किशोरकिशोरी तथा तथा मानसिक रोग/बाल मनोचिकित्सक संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब र शनिबार, काठमाडौँ मेडिकल कलेजबाट</p>	<p>डा. पुरुषोत्तम पराजुली, MS, MCh वरिष्ठ विशेषज्ञ - पिसाब, प्रोस्टेट, मुत्रमालि, पाथरी तथा मुत्र रोग/युरोलोजिस्ट संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब, क्युरो हस्पिटल, विराटनगरबाट</p>
<p>डा. आलोक झा, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - मानसिक, बसा तथा नसोरोज संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त शनिबार, कोशी हस्पिटल, विराटनगरबाट</p>	<p>डा. विवेक कट्टेल, MD, FRCI वरिष्ठ विशेषज्ञ - वायरोज, संक्रमण रोग तथा फिजिसियन संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब, क्युरो हस्पिटल विराटनगरबाट</p>	<p>डा. सन्तोष मिश्र, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, आन्तरिक, नेत्ररुप, अतिरिक्त, टोको रोग/बाल न्युरोलोजिस्ट संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब र शनिबार, काठमाडौँ मेडिकल कलेजबाट</p>	<p>डा. अपार पोखरेल, MS, FIPE वरिष्ठ विशेषज्ञ - नाक, कान, घीटी रोग/बाल तथा वर्याक ENT सर्जल संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त शनिबार, सिकिल हस्पिटल, काठमाडौँबाट</p>
<p>डा. केशव कु. मण्डल, MD वरिष्ठ विशेषज्ञ - भ्रूजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ संस्था: दैनिक सेवा, विहान १० बजे देखि</p>	<p>डा. निशान भुर्तेल, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - गुणोला (किडनी) रोग तथा गुणोला प्रत्यारोपण फिजिसियन संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब, सिकिल हस्पिटल काठमाडौँबाट</p>	<p>डा. दिलिप न्यौपाने, MD, DM वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, आन्तरिक, नेत्ररुप, अतिरिक्त, टोको रोग/बाल न्युरोलोजिस्ट संस्था: प्रत्येक महिनाको टोको पुष्करब र शनिबार, काठमाडौँ मेडिकल कलेजबाट</p>	<p>डा. हरिशंकर प्र. यादव, MD, FIEM वरिष्ठ विशेषज्ञ - मसृह (रुग्ण), श्वसप्रस्थास, हृन्त रोग संस्था: प्रत्येक महिनाको अतिरिक्त शनिबार, विराटनगरबाट</p>

भारतमा रहेका नेपालीलाई सुरक्षा निर्देशन पालना गर्न आग्रह

भ्रूपा (प्रस)। भारतस्थित नेपाली राजदूतावासले भारतमा रहेका नेपालीहरूलाई सुरक्षासम्बन्धी निर्देशन पालना गर्न आग्रह गरेको छ। दूतावासले भारत सरकारको आधिकारिक निकायबाट जारी भएका सुरक्षा निर्देशनहरू पालना गर्न आग्रह गरेको हो। दूतावासले शुक्रवार विज्ञापितमार्फत उक्त आग्रह गरेको हो। सूचनामा भनिएको छ, भारतको जम्मू-कश्मीर राज्यको पहलगाममा भएको आतंकवादी हमलापछि विकसित घटनाक्रमलाई मध्यनजर गर्दै

भारतमा रहेका नेपालीहरूलाई सचेत र सुरक्षित रहन एवं संकटकालीन अवस्थामा सुरक्षित आपतकालीन सेवा प्राप्त हुन सक्ने नजिकको स्थानको पहिचान गर्न तथा भारत सरकारको आधिकारिक निकायबाट जारी भएका सुरक्षासम्बन्धी निर्देशनहरूको पालना गर्न नेपाली दूतावास,

नयाँदिल्ली अनुरोध गर्दछ। यसैबीच परिचयपत्र बाहक यात्रुलाई मात्रै नेपाल-भारत आवागमन गराउन सरकारले परिपत्र गरेको छ। पहलगाममा एक नेपालीसहित २६ पर्यटकको ज्यान जाने गरी भएको आतंकवादी आक्रमणसँगै भारत-पाकिस्तान युद्धमा उत्रिएपछि सिर्जित परिस्थितिलाई दृष्टिगत गरी गृह मन्त्रालयले अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका दक्षिणतर्फका नाकाबाट आवागमन

स्वास्थ्य सेवामा तपाईं सँगै

जिवनरक्षा बिर्तामोड
पोलिक्लिनिक एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर प्रा. लि.

बिर्तामोड-८, मद्रपुररोड, भ्रूपा (मद्रपुरबस्स्टेण्ड अगाडि)

जानकारी तथा नाम दर्ताका लागि सम्पर्क
023-591566 (Reception), 023-531242 (Pharmacy)
9807923352 / 9817094601

विशेषज्ञ OPD सेवा/प्याथोलोजि/रुग्ण/किडनी/धस-रे/डिजिटल एक्स-रे
ECG/EEG/NCT/PFT/कानोसो

खुल्ने समय: विहान ७ बजे देखि बेलुकी ७ बजे सम्म

महानगरले तोकेको जरिवाना तिर्दै राजावादी

तिर्ने तयारी गरेको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का प्रवक्ता मोहन श्रेष्ठले जानकारी दिए।

“जरिवाना

राप्रपाले तिर्ने

होइन। राजावादी साथीहरूले संकलन गरेको रूपैयाँसुवेदीलाई बुझाएका छन्। महानगरमा बुझाउने हो, उनले भने। गत चैत १५ गते काठमाडौंको तीनकुनेमा भएको राजावादी

प्रदर्शनमा सार्वजनिक सम्पति तोडफोड र फोहोर गरेकोसहित विभिन्न शीर्षकमा काठमाडौं महानगरले पूर्वराजा शाहका नाममा सात लाख ९३ हजार रूपैयाँ बराबरको जरिवानापत्र काटेको थियो।

त्यसपछि राजावादीको एक समूहले सामाजिक सञ्जालमार्फत चन्दा संकलन अभियान चलाएको थियो। चन्दा संकलनबाट उठेको रकममध्ये सात लाख ९३ हजार जरिवाना तिर्ने र बाँकी रूपैयाँ समितिले नै खर्च गर्नेछ।

कुमरखोद(प्रस) ।भापा गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले आयोजना गरेको तीन दिवसीय निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर शरणागती स्वास्थ्य चौकीमा बिहीवार सम्पन्न भएको छ।

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) एक्सरे प्रविधिद्वारा क्षयरोगी पत्ता लगाउन गरिएको स्वास्थ्य शिविरमा महिला ४९८ जना र पुरुष ३७० गरी जम्मा ८६८ जनाले छातीको

चेकजाँच गराएका छन्। कुमरखोद स्वास्थ्य चौकीमा २०१, आधारभूत अस्पताल टाँघनडुब्बामा ३०४ र शरणागती स्वास्थ्य चौकीमा ३६३ गरी जम्मा ८६८ जनाले एआई प्रविधिद्वारा छातीको एक्सरे जाँच गराएका हुन्। एक्सरे जाँचबाट पालिकाभरि १४ जनामा क्षयरोग पुष्टि भएको छ। उनीहरूलाई औषधी दिन शुरु गरिसकेको स्वास्थ्य शाखा प्रमुख

प्रेम न्यौपानेले बताए। एआई एक्सरे परीक्षणमा १३१ जनामा क्षयरोगको लक्षण देखिएका कारण उनीहरूको खकार परीक्षण गरिने र ४५ जनाको Genexpert test गरिने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख न्यौपानेले जानकारी दिएका छन्। शिविरमा स्वास्थ्य निर्देशनालय धनकुटा र स्वास्थ्य कार्यालय भापाको प्राविधिक सहयोग रहेको थियो।

भापा(प्रस) । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहका नाममा काठमाडौं महानगरपालिकाले तोकेको जरिवाना तिर्ने तयारी गरिएको छ। जनआन्दोलन संघर्ष समितिका संयोजक नवराज सुवेदीलगायत नेताहरूले महानगर पुगेर जरिवाना

महाधिवेशनको ...

तर पछिल्लो समय उपमहासचिव जनार्दन शर्माले युवा पुस्तामा नेतृत्व हस्तान्तरण हुनुपर्ने विषय जोडसँग उठाउँदै आएका छन्। तर प्रचण्ड अझै नेतृत्व छाड्ने मनस्थितिमा छैनन्। केही समयअघि बर्दिया पुगेर उनले अझै दुई कार्यकाल माओवादीका लागि आफ्नो खाँचो रहेको बताएका थिए। त्यसो त माओवादी अहिले जनतासँग जोडिने अभियानमा छ। केही समयअघि मात्रै हुलाकी राजमार्ग केन्द्रित तराई-मधेश जागरण अभियान सम्पन्न गरेको उसले अब २ जेट देखि मध्यमहाडी लोकमार्ग अभियान थाल्दै छ। यसरी एक त नेतृत्वको गम्भीर सवाल र अर्को जनतामा पुग्ने अभियानमा रहेकाले महाधिवेशन मुखमा आए पनि माओवादीले तयारी अघि बढाउन सकेको छैन। महासचिव देव गुरुङ मध्यमहाडी अभियान सफलगति बस्ने बैठकले महाधिवेशनबारे निर्णय गर्ने बताउँछन्। अहिले त हामी अभियानको तयारीमा लागिरहेका छौं, उनी भन्छन्, ‘अब मध्यमहाडी अभियानको क्रम छ। त्यो सफलगति बस्ने बैठकमा छलफल हुन्छ।’

रास्वपालाई छैन वैधानिक र संवैधानिक दबाव

वैशाख २५ देखि २७ सम्म चितवनमा महाधिवेशन गर्ने पूर्वनिर्धारित तालिका रहेकोमा वैशाख ४ को केन्द्रीय समिति बैठकले फागुनलाई सारेको हो। जसअनुसार तल्लो तहमा अधिवेशन पनि गरिनेछ। तर रास्वपालाई अन्य दलहरूभन्दा कानुनी दृष्टिकोणले सहज देखिन्छ। केही कारण आगामी फागुनमा महाधिवेशन हुन नसके पनि कानुनी अड्कन उसलाई हुँदैन। २०७९ असार ७ गते गठन भएको रास्वपा असार १७ गते निर्वाचन आयोजना गर्दा भएको थियो। राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐनअनुसार पाँच वर्षभित्र अर्थात् ०८४ भित्र असार वा विशेष परिस्थितिमा देखाएर थप ६ महिनाभित्र महाधिवेशन गरे पुग्छ। रास्वपाको अघिल्लो विधानमा संघीय निर्वाचन सकिएको एक वर्षभित्र राष्ट्रिय महाधिवेशन गरिसक्ने उल्लेख थियो। यसबीचमा विधान संशोधन गरेर रास्वपाले त्यो प्रावधान हटाइसकेको छ। संशोधित विधानको धारा २३ (५) मा प्रत्येक पाँच वर्षमा राष्ट्रिय महाधिवेशन हुने उल्लेख छ। अन्य दलमा जस्तो रास्वपामा भने नेतृत्वमा सकस छैन। महाधिवेशन जहिले भए पनि पुनः एकपटक लामिछाने नै सभापति बन्नेमा नेताहरू एकमत जस्तै

देखिन्छन्। तर थुनामा रहेको व्यक्तिको महाधिवेशनमा उपस्थित नभई नेतृत्व चुनिन पाउने/नपाउने बहसकै विषय छ। राप्रपाको प्राथमिकतामै छैन विधानले दिएको एक वर्ष थपको सुविधालाई अलग राख्ने हो राप्रपाका लागि पनि २०८२ महाधिवेशन वर्ष हो। राप्रपाको विधानमा हरेक चार वर्षमा महाधिवेशन हुने, तर विशेष कारणले हुन नसके एक वर्ष थप पाउने व्यवस्था छ। त्यही सुविधा उपभोग गर्ने मनस्थितिमा नेताहरू देखिन्छन्। त्यसो हुँदा राप्रपाले ०८३ मंसिरमा महाधिवेशन गर्नुपर्छ। राप्रपाको अघिल्लो महाधिवेशन २०७८ मंसिरमा भएको थियो। तर राजा ल्याइछाड्ने प्रयासमा अलमलिँदा महाधिवेशनको तयारीमा जुट्न समेत पाएको छैन। त्यसो प्राथमिकतामा पनि महाधिवेशनबाट आन्दोलन नै रहेको राप्रपा महामन्त्री राजेन्द्र गुरुङ बताउँछन्। ‘हामी अहिले महाधिवेशनभन्दा पनि आन्दोलनकै कार्यक्रमलाई बढी प्राथमिकतामा राखेका छौं, उनी भन्छन्, ‘तर विधान र संविधानले दिएको समयसीमाभित्र महाधिवेशन पनि गर्छौं।’

कञ्चन अंग्रेजी माविमा हरि कृष्ण अक्षयकोष स्थापना

भापा(प्रस) । बिर्तामोड ७ मा रहेको कञ्चन अंग्रेजी माध्यमिक विद्यालयमा हरिकृष्ण अक्षयकोष स्थापना गरिएको छ।

तेह्रथुमको छातेदुहामा वि.सं. २००२ साल श्रावण १६ गते जन्म भई हरिमाया पकुवालसँग वैवाहिक बन्धनमा बाँधिँएर हाल बिर्तामोड ७ बिरामा बसोबास गर्दै आएका हरि कृष्ण पकुवालले २५ हजार रूपैयाँको अक्षयकोष स्थापना गरेका हुन्। निजी क्षेत्रलाई हेर्ने गलत नजरलाई तोड्दै पकुवालले आफ्नो जीवनमा उदाहरणीय कार्य गरेका हुन्। विद्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रमका बिच प्रधानाध्यापक

दिपक चम्लगाई र सहप्रधानाध्यापक बन्दी बास्कोटालाई संयुक्तरूपमा उनले अक्षयकोषको रकम हस्तान्तरण गरेका थिए। कक्षा ८ मा उत्कृष्ट अङ्क ल्याउने जेहेन्दार र गरिव विद्यार्थीलाई सो अक्षयकोषको रकमबाट आएको व्याजले छात्रवृत्ति वितरण गरिने विद्यालयका फाउन्डर डिल्लीराम चम्लगाईले बताए।

गुणस्तरीय शिक्षा र अतिरिक्त क्रियाकलापमा सो विद्यालय उत्कृष्ट रहँदै आएको छ। यस वर्षको कक्षा ८ को परीक्षामा आफ्ना विद्यालयका सबै विद्यार्थीहरूले ए प्लस र ए ग्रेडमा उत्तीर्ण गरेको फाउन्डर चम्लगाईले जानकारी दिए।

पाहुना जाने क्रममा भद्रपुरकी राईको भीरबाट लडेर मृत्यु

भापा(प्रस) । खोटाङस्थित आफन्तकोमा पाहुना जाँदै गर्दा भद्रपुरकी एक महिलाको भीरबाट लडेर मृत्यु भएको छ। बिहीवार दिउँसो १ बजे खोटाङ केपिलासगढी गाउँपालिका -४ सिम्पानीस्थित आफन्तको घरमा पाहुना जाने क्रममा भद्रपुर नगरपालिका -२ बस्ने शुकुराज राईकी श्रीमती वर्षीया हर्कमाया राई अचानक भीरबाट लडेर

गंभीर घाइते भएकी थिइन्। घाइतेलाई श्रीमान शुकुराजले ना १ ज ७४८४ नं. को गाडीमा उपचारका लागि धरानतर्फ लौँदै गर्दा बाटोमै मृत्यु भएको हो। मृतक महिलाको शव जिल्ला अस्पताल दिक्तेलको शवगृहमा राखिएको छ। ती महिला भीरबाट अन्दाजी २५० मिटर तल खसेको प्रहरीले जनाएको छ।

भापा गाउँपालिकाका ८६८ जनाले गराए स्वास्थ्य जाँच

बुहारीलाई चुलेसी हानेका कचनकवलका बृद्धको मृत्यु

भापा(प्रस) । आफ्नै बुहारीलाई चुलेसी प्रहार गरी हार्थिक सेवन गरेका भापा कचनकवलका एक बृद्धको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको छ। गत मंगलवार राति ८:१५ बजे कचनकवल गाउँपालिका वडा नं.७ बस्ने प्रेमकुमार सदेम्बा (लिम्बू) की श्रीमती ५२ वर्षीया सलानी सदेम्बालाई पुरानो रिस्विका कारण उनका ससुरा ७८ वर्षीय प्रेमबहादुर सदेम्बाले तरकारी काट्ने चुलेसी प्रहार गरेका थिए।

टाउकोमा चोट लागेर घाइते भएकी बुहारी सलानीलाई ओमसाई पाथिभरा अस्पताल भद्रपुर लगेको थियो। त्यहाँबाट सलानीलाई थप उपचारको लागि बीएण्डसी अस्पताल बिर्तामोड ल्याइएको थियो। चुलेसी प्रहार गर्ने प्रेमबहादुरलाई खोजतलास गर्ने क्रममा राति ११ बजे उनी आफ्नै घरमा हार्थिक सेवन गरी अचेत अवस्थामा फेला परेका थिए। उनलाई बनियानी

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सामान्य उपचारपश्चात् थप उपचारको लागि प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर लगेको थियो। हिजो दिउँसो अवस्था गंभीर बनेपछि प्रेमबहादुरलाई थप उपचारको लागि ओमसाई पाथिभरा अस्पतालको आईस्युमामा भर्ना गरिएको थियो। उपचारका क्रममा शुक्रवार बिहान ४ बजे उनको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ।

भद्रपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर, भापा, कोशी प्रदेश, नेपाल
मिति २०८२/०९/२७

सँधियारको नाममा १५ दिने सूचना

प्रस्तुत विषयमा भद्रपुर नगरपालिका वार्ड नं.१० बस्ने श्री जमुना दासको नाममा दर्ता कायम रहेको साविक चन्द्रगढी ६ हाल भद्रपुर नगरपालिका वार्ड नं. १० को कि.नं. १५४८ को जम्मा व.मि. १५२.३७ जग्गामा भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी भवन नक्सा अभिलेखीकरण प्रमाणपत्र उपलब्ध गराई पाउँ भनी नक्सासहित निवेदन पेश भई सँधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरी स्थलगत सरजमिन बुझ्न जाँदा पूर्व र उत्तरतर्फको सँधियार क्रमशः रमेश आचार्य र समीर अधिकारी सरजमिन स्थलमा अनुपस्थित हुनु भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ३१ को (क) बमोजिम दोस्रो पटक यो १५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यस विषयमा तपाईंको कुनै किसिमको दावी विरोध भए १५ दिनभित्रमा आफूलाई मर्का परेको विवरण खुलाई यस भद्रपुर नगरकार्यपालिकाको भवन नक्सा शाखामा आई उजुरी दिनु होला। म्यादाभित्र दावी विरोध नभए नियमानुसार भई जाने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ।

भापा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
टाँघनडुब्बा, भापा, कोशी प्रदेश, नेपाल
मिति- २०८२/०९/२७

भापा गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको सार्वजनिक सूचना

प्रस्तुत विषयमा भापा गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूमा सडेगलेका, बासी तथा अखाद्य माछा विक्री वितरण गरेको सूचना पाइएकाले यस किसिमका माछा सेवन गर्दा स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने भएकाले यस्तो काम नगर्न नगराउनु हुन साथै कसैले यस्ता अखाद्य माछा विक्री वितरण गर्ने गरेको भए तजिकैको प्रहरी कार्यालय, वडा कार्यालय अथवा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा जानकारी गराउनु हुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

बिर्तामोड नगरपालिकाको अत्यन्त जरुरी सूचना

यस बिर्तामोड नगरपालिकाको सार्वजनिक क्षेत्रमा जथाभावी रूपमा फोहोर फालेको पाइएकाले यो सूचना जारी गरिएको छ। बिर्तामोड नगरपालिकाको फोहोर व्यवस्थापन गर्न जिम्मेवारी पाएको निराकार सरसफाई प्रा.लि.को फोहोर मैला ढुवानी गर्ने सवारी साधन आएको बखत उक्त ढुवानी गर्ने सवारी साधनमा फोहोर राख्नुहुन सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराउँदछौं। अब पनि यसैगरी जथाभावी रूपमा फोहोर मैला फालेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरासमेत जानकारी गराउँदछौं।

बिर्तामोड नगरपालिका

नगरपालिकाको कार्यालय, भापा
कोशी प्रदेश, नेपाल

सहारा नेपाल (साकोस) लि.

मुल कार्यालय, बिर्तामोड न.पा.-२ चारपाने

पुराना सामान बिक्री सम्बन्धी बोलपत्र आव्हान

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०९/२६

यस सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.मुल कार्यालय,बिर्तामोड-२, चारपाने, भापामा रहेका पुराना सामान बिक्री गर्नु पर्ने भएको हुदा इच्छुक ब्यक्ति,फर्म/संस्था वा कम्पनीबाट सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र कार्यालय समयमा बोलपत्र पेश गर्नु हुन आव्हान गरिन्छ। बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम दिन कार्यालय बिदा भएमा त्यसको भोली पल्ट पेश गर्न सकिने छ।

बिक्री गरिने सामानहरूको विवरण : पुराना ब्याट्री, स्क्यानर,स्टेपलाईजर, इन्भर्टर, यु.पि.एस., कम्प्युटर, फ्रिन्टर, फोटोकपी मेसिन र फलाम टुक्रा तथा अन्य सामानहरू :

सामान बिक्री गर्ने न्युनतम दररेट सम्बन्धि विवरण :

क्र.सं.	सामानको नाम	न्युनतम दररेट
१.	पुराना ब्याट्री	प्रति एम्पीयर रु. ४०।-
२.	पुराना स्टीलको दराज र कुर्सी	प्रति के.जी. रु. ५५।-
३.	पुराना इन्भर्टर, स्टेपलाईजर, स्क्यानर, फ्रिन्टर, कम्प्युटर र अन्य सामानहरू	प्रति के.जी. रु. ६५।-
४.	गाडीको पुरानो टायर	प्रति के.जी. रु. १६।-

अन्य व्यवस्थाहरू :

- १) बोलपत्र ब्यक्ति, संघ, संस्था, कम्पनी वा फर्मले पेश गर्न सकिनेछ।
- २) ब्यक्तिले हस्त लिमिड निवेदन वा फर्मको लेटर प्याडमा बोलपत्र प्रस्तुत गरिएको निवेदन लेख्नु पर्नेछ।
- ३) बोलपत्र पेश गर्दा रु ५०००।- (अक्षरपी : पाँच हजार मात्र) धारीटी रकम यस संस्थाको एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक, बिर्तामोड शाखा कार्यालयमा रहेको खाता नम्बर ००१००२००००३६६७००००२ जम्मा गरि उक्त भौचरको सकल प्रति संस्थामा बुझाउनु पर्नेछ
- ४) सबै भन्दा बढी रकम कबोल गर्नेलाई उक्त सामानहरू उपलब्ध गराइनेछ, अन्यको धारीटी रकम फिर्ता गरिनेछ।
- ५) बोलपत्र स्वीकृतबाट सामान प्राप्त गर्ने फर्म वा ब्यक्तिले सामानको सम्पूर्ण रकम सम्बन्धित बैंकमा जम्मा गरेको भौचर संस्थामा उपलब्ध गराएपछि मात्र संस्थाले सामान बाहिर लैजानको लागि गेट पास उपलब्ध गराउनेछ।
- ६) ब्याट्री तथा अन्य सामान हेर्न चाहानेले यस संस्थाको मुल कार्यालयमा सम्पर्क गरी हेर्न सकिनेछ।
- ७) समय नाथि वा रीत पुरा नगरी प्राप्त भएका बोलपत्रलाई मान्यता दिइने छैन।
- ८) काटेशन स्वीकृत गर्ने, नगर्ने, रद्द गर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस संस्थामा सुरक्षित रहनेछ।
- ९) बोलपत्र पेश गर्ने फर्म भएमा फर्मको सम्पूर्ण आवश्यक प्रमाण-पत्रहरू बोलपत्रमा संलग्न हुनु पर्नेछ।
- १०) कोटेशन पेश गर्ने स्थान :

सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को मुल कार्यालय बिर्तामोड -२, चारपाने, भापा

सहारा नेपाल (साकोस) लि.

मुल कार्यालय, बिर्तामोड न.पा.-२ चारपाने

फोन नं. ०२३-५३१९९८, ५३३४०८

सम्पादकीय

नयाँ चुनौती

अहिले देशमा २२ हजारभन्दा बढी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू दर्ता भएका छन्। यी समूहले २० लाख हेक्टरभन्दा बढी वन क्षेत्र व्यवस्थापन गर्छन्।

समुदायमा आधारित वनस्रोत व्यवस्थापनका लागि नेपाल संसारमै अग्रणी मानिन्छ। नेपालको सामुदायिक वन व्यवस्थापनले वन संरक्षण मात्र गरेको छैन, स्थानीयस्तरमा सामाजिक, आर्थिक र पर्यावरणीय परिवर्तन ल्याउने काममा अहम् भूमिका खेलेको छ। हाल देशभरि २२ हजारभन्दा बढी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू विधिवत् दर्ता भएका छन्। यी उपभोक्ता समूहहरूले २० लाख हेक्टरभन्दा बढी वन क्षेत्र व्यवस्थापन गर्छन्। यो क्षेत्रफल देशको कुल वन क्षेत्रको एक तिहाइ जति हुन आउँछ।

सामुदायिक वन समूहहरूको राष्ट्रिय सञ्जाल देशमै एक सशक्त नागरिक समाजको संगठनको रूपमा पर्दछ। सन् १९७०-८० को दशकमा उजाड बनेका डाँडापाखाहरू समुदायको नेतृत्वमा व्यवस्थापन हुन थालेपछि धेरैजसो ठाउँमा हुराभरा हुन थालेका छन्। इन्द्रकालमा स्थानीय सरकारको अनुपस्थितिमा भएको रिक्तता कतिपयमध्ये पहाडी बस्तीहरूमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले पूरा गरेका थिए। फरकै पाँच दशकको यात्रा पार गर्दा नेपालको सामुदायिक वनले अनेक अवस्थाहरू पार गर्दै बदलिँदो सामाजिक, राजनीतिक, पर्यावरणीय र आर्थिक परिदृश्यसँगै रूपान्तरणको मोडमा उभिएको छ।

वनको संरक्षण, विकास, जैविक विविधता वृद्धि, भूसंरक्षण र अन्य वातावरणीय संरक्षणमा सामुदायिक वनको अग्रणी भूमिका रहेको छ। स्थानीय समुदायका वन स्रोतको आवश्यकता पूरा गर्ने मात्र होइन, विपन्नहरूका लागि वनमा आधारित आयस्रोत बढाउन पनि मद्दत पुगेका उदाहरण छन्। वन उद्यमका मध्यमबाट वन स्रोतमा धनी समूहहरूले त आर्थिक लाभ पनि गरेका छन् जसबाट सामुदायिक पूर्वाधार विकासमा समेत टेवा पुगेको छ। सामुदायिक वन समूहहरू महिला सशक्तीकरण र समावेशी विकासका पाठशालाजस्तै भएका छन्। सामुदायिक वनमा नेतृत्व विकास गरी अन्य विभिन्न संघसंस्थामा कुशल नेतृत्व गर्नेहरूको संख्या पनि बढ्दै गएको तथ्यांक भेटिन्छन्।

पुरानो समयको राज्यकेन्द्रित वन व्यवस्थापनबाट समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनमा आइपुग्न आफैमा ठूलो रूपान्तरण हो। यद्यपि, बदलिँदो राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र पर्यावरणीय परिदृश्यसँगै सिकाइका आधारमा सामुदायिक वन व्यवस्थापनको तीरतरिका, प्राथमिकता र पद्धतिमा पनि रूपान्तरणको जरुरी हुन्छ। हिजोका दिनमा स्थानीय सरकारको अनुपस्थितिमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको एक प्रकारको भूमिका थियो। अहिले देश संघिय संरचनामा छ। स्थानीय निकाय पहिलेभन्दा अधिकार सम्पन्न छ। वन संगठनको आफ्नै संरचना छ। सामुदायिक वनको आफ्नै अवधारणा छ। यस सन्दर्भमा बहुसाझेदारबीच सामुदायिक वनको पद्धति कसरी मजबूत बनाउने ? यो नयाँ चुनौती हो।

राजनीतिमा छलाड, कार्यशैलीमा विचलन

• डा. ठाकुरप्रसाद भट्ट

राजनीतिक परिवर्तनका हिसाबले नेपालले संघीय गणतन्त्रमा पुगेर छलाड मारिसकेको छ। यो राजनीतिक परिवर्तनलाई २०७२ को संविधानले संस्थागत गरिसकेपछि यहाँ मूलभूत तवरमा खासै कुनै राजनीतिक एजेन्डा सायद छैन। संविधानको अभ्यास गर्दै जाँदा समसामयिक सुधारका कुरा हुनु स्वाभाविक हो। लोकतन्त्रको विकल्प उन्नत विकल्प हो भन्ने मान्यतामा देश अघि बढिरहेको छ। यसै कारण हालैका दिनमा पछाडि फर्कन चाहने तत्वले उठाउन खोजेको मुद्दाले कुनै स्थान पाइरहेको छैन। तथापि समाजमा बढ्दो असन्तुष्टि, यदाकदा देखिने आक्रोश, र क्रमिक रूपमा फैलिँदै गएको निराशाका कारण र समाधानको खोजी जरुरी देखिएको छ। जे जस्तो कारणले होस्, उत्साह जागृत हुन नसकेको समाजले उन्नति हासिल गर्न सक्दैन। यो तथ्यलाई समाजले दिएको पृष्ठपोषण मानेर त्यसका पछाडिका कारणको खोजी गरी राज्य र समाजका सबै अङ्गले यथोचित भूमिका निर्वाह गर्न जरुरी भएको छ।

राजनीतिक परिवर्तन क्रान्तिकारी तहको हुँदा पनि आमजनताको तहमा सन्तुष्टि र आशा जागृत नहुनुका पछाडि नीति, योजना प्रभावकारी नहुनुलगायतका धेरै कारण हुन सक्छन्। तथापि सर्वसाधारण जनताको तहमा भने प्रत्यक्ष देखिने, भोगिने, चर्चा हुने कार्यशैली नै मूल कारण रहेको पाइन्छ। यहाँ कार्यशैली भन्नाले मूलतः सरकारको, राजनीतिक दल र नेताहरूको कार्यशैली तर्फ नै सर्वसाधारण जनताको चासो रहने गरेको पाइन्छ। राजनीतिक परिवर्तनका लागि भएका आन्दोलनको बेलामा होस वा आवधिक निर्वाचनका बेला राजनीतिक दल

र नेताहरूले देखाउने व्यवहार र प्रतिबद्धता र त्यसपश्चात् देखाउने उनीहरूको कार्यशैली र व्यवहारमा आउने फेरबदलका कारण जनतामा अविश्वास र असन्तुष्टि जम्ने गरेको छ। सूचना प्रविधिमा भएको विकासले सर्वसाधारण जनताको सोसल मेडियामा सहज पहुँच पुनाले गुनासा र असन्तुष्टि प्रकट भइरहेको पाइन्छ। समयमै यस्ता गुनासा र असन्तुष्टिहरू ध्यान नदिँदा यसले बिस्तारै आक्रोशको रूप लिने र बेलाबखत विस्फोट हुने पनि गर्छ। यो समाजमा चल्ने घर्षण र इन्द्रको सामान्य नियम पनि हो। मूल कुरा यस्ता प्रतिक्रिया बुझेर कार्यशैलीमा सुधार गरी व्यवहार सम्बोधन र व्यवस्थापन गर्नु हो।

सरकारहरूमा देखिएको एउटा मुख्य कार्यशैलीगत कमजोरी भनेको थिति बसाल्ने तर्फ ध्यान गएको देखिएन, सुविचारित प्रयास भएनन्। राजनीतिक परिवर्तनपश्चात् प्राप्त शक्तिको प्रयोग जानेर नजानेर मनोमानी तवरमा शासन चलाउने तर्फ गयो। पद्धति बासलेर पारदर्शी र जवाफदेही तवरमा शासन सञ्चालनतर्फ सरकार र दलहरूको ध्यान गएन। जनताले यसमा दल र नेताहरूको लापरवाही शैली देखे। यही अवस्था देखेर प्रबुद्ध प्राज्ञिक व्यक्तित्व चैतन्य मिश्रबाट हालै एक लेखमार्फत त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी अवस्थालाई सुधार गर्न थिति बसालेर अघि बढ्न गहन सुझाव आएको छ। यस्तो अवस्था विश्वविद्यालयहरूमा मात्र होइन अधिकांश निकायमा छ, जहाँ बेथिति हावी भइरहेको छ। सरकार र राजनीतिक दल आफ्नो दलीय स्वार्थ र निहित स्वार्थ समूहको प्रभावमा परेर बेथितिको संवाहक बनिरहेका छन् भन्ने छाप जनमानसमा परेको छ। राजनीतिक परिवर्तनका लागि दल र नेताले देखाएको त्याग र संघर्ष विपरित सत्तामा पुगेपछिको उनीहरूको कार्यशैलीमा देखिएको अन्तरबाट जनतामा भरोसा टुट्दै गएको अवस्था छ। सर्वसाधारण जनताको राजनीतिक परिवर्तनबाट स्थापित प्रणाली प्रतिभन्दा पनि सरकार र जिम्मेवार दल र तिनका नेताको कार्यशैली र व्यवहारमा आएको

विचलनप्रति गहिरो असन्तुष्टि देखिएको छ।

जनताको अपेक्षा विगतको बेथिति रोक्ने र थिति बसाल्ने कार्यशैलीको हो। राजनीतिक परिवर्तनले लोकतान्त्रिक प्रणाली स्थापना गरिसकेको छ तर यो सुहार्दो प्रशासन सञ्चालनमा सुशासनयुक्त कार्यशैलीको अभाव छ। यसो हुनुमा २०४७ सालको परिवर्तनसँगै प्रवेश पाएको दलीय पेशागत सञ्चालनको हस्तक्षेप र अवरोधले राज्यका सबै जसो निकायमा परेको कुप्रभाव मूल कारणको रूपमा देखिएको छ। विडम्बना २०६२/६३ को परिवर्तनपश्चात् पनि यसमा नियन्त्रण हुनुको साटो यो भन्नु बढेर गएको छ र दलीय पेशागत सञ्चालनको चलखेलले प्रशासनिक, शैक्षिकलगायत सबै क्षेत्रलाई प्रदूषित गरेको छ। राज्यका निकाय र तिनका पदाधिकारीले स्वायत्त तवरमा संस्थाको हितमा काम गर्न वातावरण हराएको छ। प्रबुद्ध विश्लेषक चैतन्य मिश्रका अनुसार "युनियनमा सञ्चित व्यक्तिको प्रभाव यति बलियो छ कि उनीहरूले सम्पूर्ण संरचना र विश्वविद्यालयका गतिविधि नियन्त्रण गर्छन्। सर्वत्र त्रासको वातावरण खडा गर्छन्। इच्छुकका लागि आशाको त्यान्रो पनि फाल्छन्।"

यसरी जब दलीय पेशागत सञ्चालनले नै संस्थाको नियन्त्रण गर्ने हो भने ती संस्थाको औचित्य नै के रह्यो- गम्भीर सवाल उठेको छ। यहाँ पेशागत सञ्चालन हुनुहुँदैन भन्ने सवाल होइन। आफ्नो हकहितका लागि पेशागत सञ्चालन हुनु पर्छ तर तिनीहरू पूर्णतः पेशागत मर्यादामा रहने थिति कायम गरिनु पर्छ। दलबाट संरक्षित पेशागत सञ्चालन हुने र त्यस्ता सञ्चालनका माध्यमबाट राजनीतिक दलले राज्य दोहन गर्ने जुन कार्यशैली देखिएको छ त्यो लोकतन्त्र र सुशासनयुक्त प्रशासनका लागि घोर बाधक बनिरहेको छ। हालैको शिक्षक आन्दोलनका बेलामा पनि आमनागरिकले सामाजिक सञ्जालमा दलीय पेशागत सञ्चालनको औचित्यमाथि प्रश्न उठाएको तथ्यलाई मनन गर्न जरुरी छ। यो सवाल सरकार र दलहरूले साभ्मा सहमति गरेर एउटै निर्णयमा समाधान दिन सक्ने विषय

हो। दलहरूको सङ्घीय दलीय स्वार्थका कारण दलीय पेशागत सञ्चालनको कारण यहाँ कुशासन छिएको छ, जसका कारण आमनागरिक वृत्तमा निराशा छिएको छ।

अर्को कमजोर कार्यशैलीको दृष्टान्त हो सरकार, राजनीतिक दल र नेताहरूले अध्ययन-अनुसन्धानबाट प्राप्त तथ्यको आधारमा नीति निर्माणमा गर्ने शैलीलाई अझीकार गर्नु। यसो नगर्दा सरकार र राजनीतिक दल हनुवाको शैलीमा अभ्यस्त हुन पुगेको पाइन्छ। अध्ययन-अनुसन्धान बिना बन्ने नीति निर्माणमा स्वार्थ समूह र बिचौलियाले खेल्ने मौका पाउँछन्। यसै कारण बन्ने गरेका नीति-योजना प्रभावकारी बन्न सकेका छैनन् भने विवादित पनि बन्दै आएका छन्। राजनीतिक नेतृत्वमा रहेको बुझाइको कमी र अनुसन्धानलाई आत्मसात् गर्न नसक्ने कर्मचारीतन्त्रको चञ्चलता परेर अनुसन्धानमा आधारित नीति निर्माणको अभ्यास हुन सकेको पाइँदैन।

सरकार र राजनीतिक दलहरूले समेत आत्मसात् गर्नुपर्ने विषय भएको तथ्यमा आधारित नीति निर्माण पद्धति बसाल्न अनुसन्धानमा आधारित विकासको अभ्यास हुनु जरुरी छ। यहाँ नवीन सोच र सिर्जनशीलता होइन, सस्तो लोकप्रियताका लागि राज्य स्रोत दोहनको प्रवृत्ति हावी भइरहेको छ। यस्तो शैलीले समृद्धि हासिल हुने सक्दैन। हामी पहिले अनुसन्धान गरेर पेशागत सञ्चालन हुनु पर्छ तर तिनीहरू पूर्णतः पेशागत मर्यादामा रहने थिति कायम गरिनु पर्छ। दलबाट संरक्षित पेशागत सञ्चालन हुने र त्यस्ता सञ्चालनका माध्यमबाट राजनीतिक दलले राज्य दोहन गर्ने जुन कार्यशैली देखिएको छ त्यो लोकतन्त्र र सुशासनयुक्त प्रशासनका लागि घोर बाधक बनिरहेको छ। हालैको शिक्षक आन्दोलनका बेलामा पनि आमनागरिकले सामाजिक सञ्जालमा दलीय पेशागत सञ्चालनको औचित्यमाथि प्रश्न उठाएको तथ्यलाई मनन गर्न जरुरी छ। यो सवाल सरकार र दलहरूले साभ्मा सहमति गरेर एउटै निर्णयमा समाधान दिन सक्ने विषय

थिति बसाल्ने कुरा, अध्ययन-अनुसन्धानमा आधारित भएर नीति तथा योजना निर्माण गर्ने विषय जस्तै सरकार र राजनीतिक दलमा देखिएको कमजोर कार्यशैली भनेको संस्था निर्माणलाई बेवास्ता गर्नु रहेको छ। संसारभरिका अर्थाशास्त्री र विकासविद्ले कुनै

पनि देशको विकासका लागि संस्थाहरूको प्रमुख भूमिका रहने तथ्यलाई जोड दिँदै आएका छन्। यस वर्षको अर्थशास्त्रको नोबेल पुरस्कार नै संस्थाहरूको आर्थिक विकासमा भूमिका बारेमा कार्य गरेका तीन जना अर्थशास्त्रीलाई संयुक्त रूपमा दिइएको थियो। राजनीतिक परिवर्तनपछिको पहिलो काम नै नयाँ आवश्यक संस्था निर्माण गर्नु थियो। सरकार र राजनीतिक दलको हनुवा कार्यशैलीले यो विषयलाई समेट्न सकेन। कुनै पनि सरकार र राजनीतिक दलले पनि संस्था निर्माणबारे गम्भीर तवरमा ध्यान दिएको पाइँदैन। यहाँ त खालि विकासमा फड्को मार्ने, मेगा प्रोजेक्ट बनाउने, आर्थिक वृद्धिदर उर्दु अत्रमा पुर्‍याउने यस्तै यस्तै एजेन्डा उठाउने गरिएको। आजसम्म किन हामीकहाँ विकास योजना र कार्यक्रम प्रभावकारी हुन सकेका छैनन्, किन उद्यम विकासको वातावरण सिर्जना हुन सकिरहेको छैन, किन सञ्चयिताको कार्यान्वयन, सुशासन र सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन सकिरहेको छैन भनेर सोच्ने, अध्ययन-अनुसन्धान गर्ने कार्यशैलीको अभाव देखिएको छ।

यी र यस्तै कार्यशैलीमा देखिएका कमीकमजोरीले उच्च तहको राजनीतिक परिवर्तन हासिल गरेका हामिले सुशासनयुक्त विकास र समाजको प्रगतिशील रूपान्तरण गर्न सकिरहेका छैनौं। कार्यशैलीमा सुधार नगरी असल उन्नत राजनीतिक प्रणालीलाई संविधानमा संस्थागत गर्दैमा अपेक्षित परिणाम नआउने तथ्य हाम्रो हालसम्मको अभ्यासले देखाइसकेको छ। माथि उल्लेखित मूलभूत कार्यशैलीका कुराबाहेक दल र नेताहरूमा रहेका अनेक कार्यशैलीगत र आचरणगत कमजोरीबारे सर्वसाधारण जनताले टीका टिप्पणी गरेको तर्फ सम्बन्धित सबैले मनन गर्न ढिला भइसकेको छ। जति ढिला भए पनि असल काम गर्न कहिल्यै अबेर हुन भनेर भनाइलाई सरकार, राजनीतिक दल र नेताहरूले मनन गरी गम्भीरतापूर्वक सुधारको बाटोमा शीघ्रता र तीव्रतापूर्वक लागूको अर्को विकल्प पनि छैन।

सुशासनसहितको विकास

• शोभा शर्मा

सार्वजनिक सम्पत्तिको निजी प्रयोग नै भ्रष्टाचार हो। सामाजिक महारोगको रूपमा फैलिएको भ्रष्टाचारले आज निरीह जनतालाई आतङ्कित, इमानदार राष्ट्रसेवकलाई भयभीत, प्रतिष्ठित सञ्चालनलाई कलाङ्कित, सुन्दर र शान्त समाजलाई दिग्भ्रमित र पवित्र राष्ट्रलाई अतिक्रमि बनाएको छ। हिजोआज यसलाई रोगमध्येको पनि महारोग प्राणघातक क्यान्सरसँग तुलना गरिएको छ। त्यसै गरी सुशासन शासन व्यवस्थालाई बढीभन्दा बढी प्रभावकारी, जनमुखी, पारदर्शी, नतिजामुखी र भ्रष्टाचाररहित बनाउने क्रियाकलाप हो। यसले भ्रष्टाचारको शल्यक्रिया गरी समाजमा नैतिकता र सदाचार प्रवर्धन गर्न सहयोग पुर्‍याउने भएकाले यसलाई भ्रष्टाचार न्यूनीकरणको सार्थक साराथि मानिन्छ।

पछिल्लो समय सार्वजनिक पदमा रहेका पदाधिकारीहरूले आफूमा रहेको शक्ति र अधिकार व्यक्तित्व साध्यका लागि प्रयोग गर्ने अनैतिक संस्कारबाट भ्रष्टाचार बढ्दै गइरहेको छ। पृथ्वीनारायण शाहले घुस लिन्त्या र दिन्त्या डुवै राष्ट्रका शत्रु हुन् भन्नुभएको थियो। तर हाम्रो मुलुकमा समाज र राष्ट्रको दोहन गरेर आर्जन गरेको सम्पत्तिमा भ्रष्टाचारीहरू रमाएर सदाचारीमाथि राज गरिरहेका छन्। त्यस्ता भ्रष्टाचारीउपर समयमै कारबाही नहुँदा आर्थिक अराजकताले पराकाष्ठा नाघेर कानुनको शासनको धञ्जी उडाएको छ।

घुसखोरहरूको चञ्चलमा अकुत सम्पत्तिको गर्दा कुत्रिम महँगो बढेर जनताको ढाड सेकिएको छ।

रुखको जरामा नै खराबी छ भने हाँगामा मलजल गरेर सफ्रिदेन, जरामे उपचार गर्नु पर्छ। भ्रष्टाचार गर्ने ठुलाठालुमा खराबी हुँदा जराधार तहका नागरिकलाई मात्र डण्डा लगाएर र खोरमा पठाएर हुँदैन। ठुलाठालुहरूलाई नै छानबिन, सतर्क र सचेत गर्दा डण्डा लगाउनु पर्छ। अधिकार र स्रोतसाधन उपलब्ध भए तापनि पारदर्शिता र वित्तीय अनुशासनमा कमी आएको कारण भ्रष्टाचारजन्य कार्यको नयाँ शैली एवं स्वरूप बढेको छ। सार्वजनिक प्रशासनका पदाधिकारीमा गोप्यताको संस्कृतिले प्रश्रय पाउँदा भ्रष्टाचारले गति लिएको छ। सुशासन त केवल सुशासन ऐनमा नै सीमित रहेको छ। एउटा राष्ट्रसेवकले सपथ खादा नै सरकारी कामकारबाहीका सूचनाहरू गोप्य राख्ने छु भन्ने वाक्यबाट नै भ्रष्टाचारको विजारोपण हुन गएको भन्ने गुनासो रहेको छ। धर्मिलो पानीमा माछा मार्न सजिलो भए भई गोप्य संस्कृतिमै रमाई राष्ट्रभन्दा पनि माथि रहेर केही राष्ट्रसेवकले नैतिकताको बाटो विरार्एका छन्।

नेपालका अधिकांश पदाधिकारीमा इच्छा पूरा नहुँदा क्रोध बढ्ने र इच्छा पूरा भएपछि लोभ बढ्ने मानसिकताले भ्रष्टाचार बढ्दै गएको छ। प्रशासनमा भ्रष्टाचार र अनियमितताको अन्त्य गरी सुशासनसहितको विकास गर्ने आकाङ्क्षा प्रकट भएको लामो समय भए पनि समस्या जस्ताको त्यस्तै छ। यस सम्बन्धमा सार्वजनिक प्रशासनको प्रमुख सञ्चालक, सरकार मुकदर्शक बनिरहेको छ। राजनीतिक दलहरू गठबन्धन फेरबदल र सरकारको जोडघटाउमा लागेका छन्। अधिकांश नेता दलका नेता भए, देशका

नेता बन्न सकेनन्, कर्मचारीहरू हाकिमका कर्मचारी भए, सेवाग्राहीका कर्मचारी बन्न सकेनन् भन्ने गुनासो व्याप्त रहेको छ। प्रभावस्वरूप भ्रष्टाचार फराकिलो राजमार्ग बन्दै गएको छ। सबै भ्रष्टाचार दृश्यमा आएका छैनन्। कतिपय भ्रष्टाचार उजुरी नपरी सतहमा आउँदैनन्। भ्रष्टाचारमा रूखे हात पक्राउ परेका कैयौँ दृष्टान्तले यसलाई पुष्टि गर्छ। न्यून तलब भत्ता र छिटो छिटो धनार्जन गर्ने मानसिकताले कर्मचारीहरू अख्तियारबाट रूखेहात पक्राउ पर्ने गरेका छन्। सार्वजनिक पदाधिकारीले पदासीन हुँदा वा पदबाट अलग हुँदा कस्तो जीवन यापन गरिरहेको छ भन्ने कुराको सूक्ष्म विश्लेषण गरेर आममानिसले भ्रष्टाचारसम्बन्धी धारणा बनाउने गरेका छन्। यसै सन्दर्भमा प्रायः मानिसले सार्वजनिक कानुन, सामाजिक आचरण र आफ्नै अन्तःस्करणको आवाजलाई 'सहीताबद्ध गर्न नसक्दा भ्रष्ट मनस्थिति र व्यवहारहरू उत्पन्न हुने गरेका छन्। भ्रष्टाचार एउटा कुनै परिस्थितिको उपज नभई योजनाबद्ध गैरकानुनी क्रियाकलापको नतिजा हो। अवैध ढङ्गले आफू र आफ्ना प्रियजनको हितलाई सुनिश्चित गर्न खोज्दा यस महारोगको जन्म भएको छ। प्रसिद्ध विद्वान् विल्टनगार्टका अनुसार भ्रष्टाचारको कारण एकाधिकार र तजविजी अधिकारको उपस्थिति हो भने पारदर्शिता, जवाफदेहिता र नैतिकताको अनुपस्थिति हो। वैधानिक प्रक्रियाबाट हुने आर्जनभन्दा अवैध प्रक्रियाबाट हुने आर्जन बेसी भई भ्रष्टलाई हुने सजाय अत्यन्त कम भइदिँदा भ्रष्टाचारले प्रश्रय पाउने गरेको छ। त्यसै गरी एउटा भ्रष्ट व्यक्तिले जोखिमको विश्लेषण गरी भ्रष्टाचारबाट प्राप्त हुने लाभको मात्रा सजाय र पक्राउ पर्ने सम्भावनाको गुणनफलभन्दा बढी भएको अवस्थामा

भ्रष्टाचार गर्न उद्यत रहन्छ। पछिल्लो समय छिटो धनार्जन गर्ने मौन सामाजिक होडबाजीका कारण भ्रष्टाचार वृद्धि हुँदै गइरहेको अवस्था विद्यमान रहेको छ।

नेपालमा लामो समयदेखि नै भ्रष्टाचारविरुद्धका आवाज गुञ्जामान भइरहेका छन् तर सुशासन अत्यन्त कमजोर रहेको छ। मुलुकलाई दिशा निर्देश गर्ने जिम्मेवार पदाधिकारी नै भ्रष्टाचारमा लिप्त भइदिँदा घरेलु प्रतिष्ठाको त कुरै छोड्दै राष्ट्रको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठामा समेत हास आएको छ। दोस्रोस्तरका पदाधिकारीहरूमा हस हजुर संस्कृति मौलाउँदा भ्रष्टाचार चाहेर वा नचाहेर बाध्यकारी प्रथा बन्न गएको छ। मुलुकमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न नाई भन्न सक्ने निर्भीक राजनीतिज्ञ र प्रशासक खड्किएको छ। यसै सन्दर्भमा अमेरिकी पूर्वराष्ट्रपति बिल क्लिन्टनको 'मलाई नाई भन्न सक्ने प्रशासक चाहिएको छ' भन्ने भनाइलाई नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा पनि अन्तरबोध गर्न सकिन्छ। वास्तवमा सबैले आफूलाई गलत लागेको कुरामा नाई भन्न सक्ने आफ्नो अन्तरआत्मिक विवेकशीलताको मगज राष्ट्रहितमा प्रयोग गरेर अगाडि बढ्ने हो भने भ्रष्टाचार न्यूनीकरण सम्भव छ तथापि यसमा सर्वपक्षीय क्रियाशीलता जरुरी छ। वास्तवमा भ्रष्टाचार महाशत्रु हो, सुशासन भएमा भ्रष्टाचार कमजोर हुन्छ। ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलले विश्वका १८० मुलुकमा गरेको भ्रष्टाचारसम्बन्धी सर्भेक्षण अनुसार सन् २०२४ को प्रतिवेदनमा नेपालले ३४ अङ्कका साथ सुशासनको १०७ औँ स्थान प्राप्त गरेको छ। यसअघि सन् २०२३ को प्रतिवेदनमा नेपाल ३५ अङ्कका साथ १०८ औँ स्थानमा रहेको थियो। यसरी तथ्याङ्कले

भ्रष्टाचार भिन्नो बढेको देखाएको छ भने देशगत 'याडकिड' भने एक स्थान सुधार भएको छ।

नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि नीतिगत एवं कानुनी, संस्थागत, कार्यक्रमगत एवं प्रक्रियागत राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय प्रयासहरू नभएका होइनन् तर पनि भ्रष्टाचारको क्षेत्र फराकिलो बनेर सुशासन कमजोर हुँदै गएको छ। सुशासन सञ्चालनका मुख्य कर्ताहरू राजनीति र प्रशासनमध्ये राजनीतिमा प्रशासन र प्रशासनमा राजनीतिक हस्तक्षेप पुगेको छ। त्यसै गरी कर्मचारीतन्त्रमा राजनीतिक नेतृत्वका स्वकीय सचिवालयबाट अनुचित र अवाञ्छित प्रभाव पर्दा कर्मचारीको पेशागत मर्यादा हराएको छ। निर्णय क्षमतामा हास आएको छ। त्यसै गरी लाखाँ रुपियाँ खर्च गरेर आधिकारिक ट्रेड युनियनको निर्वाचन गरिएको भए तापनि राजनीतिक दल निकटका अन्य ट्रेड युनियन पनि समान हैसियतमा क्रियाशील रहेका छन्। यसरी अन्य ट्रेड युनियन सौदाबाजीको सम्बन्धमा आधिकारिक ट्रेड युनियनमार्फत क्रियाशील हुनुपर्नेमा तिनको समानान्तर क्रियाशीलताले कर्मचारीतन्त्रको प्रतिष्ठा र व्यावसायिक निष्ठायाँ आँच आउनुका साथै सार्वजनिक खर्चमा अनावश्यक बढोत्तरी भएको छ। भ्रष्टाचार न्यूनीकरणका लागि अनेकौँ चुनौतीसँगै अवसर र सम्भावना पनि रहेका छन्। यस क्रममा मुलुकको शासन प्रणाली जनमैत्री र प्रशासकीय प्रणाली प्रविधिमैत्री बन्दै गएको छ। कर्मचारीतन्त्रमा योग्यता प्रणाली मजबुत बन्दै गए अनुसार लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा ऊर्जाशील नवयुवाको प्रवेश बढ्दै गएको छ। विकासमा नागरिकहरूको चासो र जागरण बढ्दै गएको छ। भ्रष्टाचार न्यूनीकरणमा

✦ बाँकी तेशो पृष्ठमा

तपाईं जहाँ भएपनि
प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

महाधिवेशनको सम्मुखमा दलहरू

आइरन चक्कीदेखि रेबिजका भ्याक्सिनसम्म अभाव

भापा। दुई वर्षपछि चरणबद्ध हुने स्थानीय, प्रदेश र संघको आमनिर्वाचनका लागि घोषित तथा अघोषित रूपमा रणनीतिक तयारी अघि बढाएका दलहरूले त्यसअघि गर्नुपर्ने आफ्नै पार्टीको महाधिवेशनलाई भने नजरअन्दाज गरेका छन्। आफैले आ-आफ्नै विधानमा व्यवस्था गरेबमोजिम गर्ने हो भने अधिकांश संसद्वादी दलहरू महाधिवेशनको सम्मुखमा छन्।

पूर्णरूपमा नसकिएको सहमहामन्त्री महालक्ष्मी उपाध्याय 'डिना'ले बताइन्। उनले भनिन्, 'अहिले जिल्ला-जिल्लाबाट रिपोर्ट आइरहेको छ तर कति सकिँयो भन्ने यकिन चाहिँ मलाई थाहा भएन।' नवीकरणको काम सकिएपछि पनि नयाँ सदस्यता वितरण, त्यसपछि विधान संशोधनको प्रक्रिया, तल्ला तहका अधिवेशनले थप समय लिन्छ।

सहमत देखिन्छन् भने कतिपयले भने आमनिर्वाचनपछि महाधिवेशन गर्नुपर्ने पक्षमा छन्। एमालेमा छैन महाधिवेशनको कुराकानी

२०७८ मा १४औँ महाधिवेशन गरेका नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का लागि २०८२ महाधिवेशनको वर्ष हो। गत आमनिर्वाचनबाट उदाएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले पनि यही वर्ष महाधिवेशन गर्दै छ। २०७८ मै महाधिवेशन गरेको नेकपा एमालेका लागि महाधिवेशनको तीव्र तयारीको वर्ष हो तर यी कुनै दलहरूको ध्यान त्यसतर्फ केन्द्रित देखिँदैन।

दर्जनभन्दा बढी नेतृत्वका आकांक्षी र उनीहरू निकट नेताहरू सबैले परिस्थिति आफूअनुकूल बनाउन केन्द्रित हुँदा तोकिएको समयमा महाधिवेशन नहुने निश्चित छ। तयारीको सुस्ताबाबत संस्थापन र इतर पक्षबीच दोषारोपण गर्दै आएका छन्।

नेकपा एमालेको विधानमा राष्ट्रिय महाधिवेशन हरेक ५ वर्षमा हुने उल्लेख छ। उसले २०७८ मंसिरमा चितवनमा १०औँ महाधिवेशन गरेको थियो। विधानअनुसार अब २०८३ मंसिर दोस्रो हप्ताभित्र एमालेले ११औँ महाधिवेशन गर्नुपर्नेछ।

कांग्रेसमा अझै सकिएन क्रियाशील सदस्यता नवीकरणकै काम नेपाली कांग्रेसको १५औँ महाधिवेशन पछि सरेर निश्चित भइसकेको छ। विधानतः आगामी २०८२ मंसिरभित्र सम्पन्न हुनुपर्ने महाधिवेशन तयारीको सुस्ताबारे अब चाहेर पनि यो मितिमा सम्भव छैन। महाधिवेशनको आधारस्तम्भ रहेको क्रियाशील सदस्यता नवीकरणको कामसम्म टुंगिएको छैन। यसअघि गत चैत मसान्तभित्र क्रियाशील सदस्यता नवीकरणको काम नसकिएपछि पछिल्लो पटक वैशाख २५ सम्मलाई दिइएको अर्को समयसीमामा पनि त्यो काम टुंगिएको छैन। जिल्लाबाट आउने क्रम जारी रहे पनि

नेताहरूले सार्वजनिक रूपमै महाधिवेशन सरेर बताइरहेका छन्। विधानअनुसार विशेष परिस्थितिका कारण निर्धारित मिति (हरेक चार-चार)मा महाधिवेशन एक वर्ष सार्न पाउने व्यवस्था छ। त्यो मितिमा पनि सम्भव नभए संविधानले थप ६ महिना धकेल्ने सुविधा दिएको छ। तीमध्ये कतिमा थप एक वर्षको सुविधा उपयोग गर्ने मुद्दामा सभापति शेरबहादुर देउवा देखिन्छन्। विधानतः पुनः सभापतिमा लड्न नपाउने भएपछि उनी पहिला राज्य सत्तामा पुग्ने अनि मात्रै पार्टी सत्ता छाड्ने मनस्थितिमा देखिन्छन्। देउवाले केपी शर्मा ओलीपछि प्रधानमन्त्री बन्ने पालो कुरिरहेका छन्।

तर इतर पक्षले जतिसक्दो चाँडो महाधिवेशन गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै आएको छ। महाधिवेशन ढिलाइ हुँदा निर्वाचनमा गुटगत प्रभाव देखिने तर्क उनीहरूको छ। संस्थापनकै कतिपय नेताहरूसमेत यसमा

पनि पूर्वरूपित विद्यादेवी भण्डारीले उनलाई टक्कर दिन सक्ने अवस्था बन्न सक्छ। एमालेभित्र एउटा ठूलो पक्ष पूर्वरूपित भण्डारीलाई भावी नेतृत्वका रूपमा अघि बढाउन चाहन्छ। कारवाहीको डण्डा बर्षिनै भयले खुलामुल्ला ओलीविरोधी मत व्यक्त नभए पनि भित्रभित्रै बढ्दै गएको देखिन्छ। त्यसकारण पनि अब हुने विधान महाधिवेशन एमालेका लागि निकै रणनीतिक मानिएको छ। विधान अधिवेशनले नयाँ नेतृत्व नदिए पनि रणनीतिक आधार भने दिनेछ। संरचना परिवर्तन, विधान संशोधन, राजनीतिक र सांगठनिक प्रस्तावमाथि छलफल गर्नेछ।

माओवादीमा जागरण अभियानको निहुँ

विधानतः माओवादीले २०८३ पुसभित्र महाधिवेशन गरे पश्चात् माओवादीको विधानमा हरेक पाँच वर्षमा महाधिवेशन हुने उल्लेख छ। उसको अघिल्लो महाधिवेशन २०७८ पुसमा सम्पन्न भएको थियो। तर माओवादीमा 'अर्ली महाधिवेशन'को माग चर्को थियो। गत पुसमा बसेको केन्द्रीय कमिटी बैठकमा पनि यो चर्को रूपमा उठेको थियो। सोही अनुसार उक्त बैठकले यही वर्ष मंसिरमा महाधिवेशन गर्ने निर्णय गरिसकेको छ। चार दशक नेतृत्वमा रहेका पुष्कमल दाहाल प्रचण्ड पछिल्लो समय नेतृत्व छाड्नुपर्ने दबावमा छन्। यसअघि सिनियर नेता पार्टी छाड्नै बाटो लागेपछि उनलाई आएको छ। अहिले एमालेमा देखिएको दोस्रो तहका अनुहार उनीसामु निरिह भए

❖ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

गर्न टेन्डर गर्दा विवाद भई प्रक्रिया रोकिएको हो। विभागले समयमै खरिद गर्न नसक्दा ६ महिनादेखि ५ वर्षभूमिका बालबालिकालाई वैशाख र कार्तिकमा खुवाउने गरिएको भिटागिन 'ए' कार्यक्रम प्रभावित हुने भएपछि युनाइटेड नेसन चिल्ड्रेन फन्ड (युनिसेफ) सँग २० लाख डोज मागेर वैशाखमा वितरण गरिएको छ। यी औषधि सरकारले निःशुल्क

वितरण गर्ने ९८ प्रकारका औषधिमा पर्छन्। स्वास्थ्य सेवा विभागले औषधि खरिद गर्न टेन्डर गर्दा कहिले राष्ट्रिय सर्तकर्ता केन्द्रले रोक निर्देशन दिने, कहिले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी पर्ने गरेको छ। कहिले टेकेदारको मिलेमतोमा एउटा मात्र कम्पनीले टेन्डर रकमभन्दा बढी मूल्यमा ठेक्का लिन खोज्ने काम हुँदै आएको छ।

महाशाखा प्रमुख डा.विवेकलाल कर्ण कुपोषित बालबालिकालाई खुवाउने पोषकतत्व समयमा वितरण गर्न नसक्दा वैकल्पिक उपाय सोच्नुपर्ने स्थिति आएको बताउँछन्। 'औषधि खरिद गर्न हामीले बजेटको व्यवस्थापन र प्राविधिक सहयोग मात्र गर्ने हो,' उनी भन्छन्, 'खरिद गर्ने काम विभागअन्तर्गतको व्यवस्थापन महाशाखाको हो।'

स्वास्थ्य सेवा विभाग व्यवस्थापन महाशाखाका निर्देशक डा.पवनजंग रायमाझीका अनुसार खरिद प्रक्रिया लामो र फन्फटिलो हुने गरेकाले पनि औषधि खरिदमा ढिलाइ भएको बताउँछन्। 'कहिलेकाहीँ टेकेदारले बजार मूल्यभन्दा बढी रकममा टेन्डर हाल्ने गरेकाले पनि ठेक्का स्वीकृत गर्न नसक्ने हुन्छ,' उनले भने, 'कतिपय औषधि उत्पादन कम हुने गरेकाले पनि चाहेजति खरिद गर्न समस्या हुने गरेको छ।'

उनले नयाँ टेन्डरका लागि तयारी भइरहेको बताए। 'कन्डमजस्ता परिवार नियोजनका अस्थायी साधन र एन्टी रेबिज भ्याक्सिन खरिद गर्न चाँडै सम्भोता गर्दै छौं,' उनले भने, 'तीन महिने सुई खरिद गर्न टेन्डर गर्ने क्रममा छौं।' अर्थ मन्त्रालयले एन्टी रेबिज भ्याक्सिन खरिद गर्न चालु आर्थिक वर्षमा १३ करोड रूपैयाँ, पोषकतत्व खरिद गर्न ४१ लाख रूपैयाँ, परिवार नियोजनको अस्थायी साधन इम्प्लान्ट, खाने चक्की (पिल्स), तीनमहिने सुई, कन्डम, आकर्षक गर्भ निरोध चक्कीलगायत खरिद गर्न ७ करोड ६७ लाख रूपैयाँ र आइरन चक्की खरिद गर्न करिब ३ करोड रूपैयाँ छुट्याएको छ।

भारत र पाकिस्तानमा रहेका नेपालीको ख्याल गर्न रुलिङ

१० केजी गाँजासहित भेडेटारमा एक पक्राउ

भापा(प्रस)। प्रतिनिधिसभाले भारत र पाकिस्तानमा रहेका नेपालीको ख्याल गर्न सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराएको छ। शुक्रबार बसेको सभाको बैठकमा सांसदहरूले समेत आकस्मिक समयमा यो विषयमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका थिए। त्यसपछि सभामुख देवराज घिमिरेले पनि सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका हुन्। 'भारत र पाकिस्तानबीच सिर्जित अवस्थालाई दृष्टिगत गर्दै त्यहाँ बस्ने सम्पूर्ण नेपालीको सुरक्षा लगायत पर्न सक्ने सम्भावित समस्याहरूप्रति आवश्यक व्यवस्थापन गर्न/गराउन म नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँछु,' सभामुख घिमिरेले भनेका छन्।

भापा(प्रस)। धनकुटाको साँगुरीगढी गाउँपालिका-६ स्थित भेडेटार बजारबाट शुक्रबार बिहान दस केजी गाँजासहित एक व्यक्तिको पक्राउ परेको छ। भेडेटार चोकमा इलाका प्रहरी कार्यालय भेडेटारका प्रहरी नायब निरीक्षक रमेश प्रधानको कमाण्डमा खटिएको टोलिले गाँजा बरामद गरेको प्रहरीले जनाएको छ। धनकुटा हिलेबाट इटहरीतर्फ जाँदै गरेको प्र १-०२-००१ ज ४३२६ नम्बरको माईको जाँच्ने क्रममा पछाडि डिककीमा रहेको जेब्रा भोलाबाट गाँजा बरामद गरिएको जनाइएको छ। जाँच गर्दा उक्त भोलाभित्र बोरोमा प्याक गरी राखेको १० केजी लागुऔषध गाँजा फेला परेकोले जिल्ला प्रहरी प्रवक्ता डीएसपी ओमप्रकाश खनालले बताए। प्रारम्भिक अनुसन्धानका आधारमा सोही माईको गाडीमा सवार सहिदभूमि गाउँपालिका-५ खोकु बस्ने ३१ वर्षीय उद्धव राईलाई नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ।

भारतमा.... गर्दा यात्रुलाई परिचयपत्र अनिवार्य गरेको हो। भारततर्फका अन्तर्राष्ट्रिय सीमा क्षेत्रमा विशेष निगरानी बढाउन गृह मन्त्रालयले नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग, अध्यागमन विभाग र दक्षिणतर्फ सीमा जोडिएका जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई निर्देशन दिएको छ। गृहको परिपत्रपछि नेपाल प्रहरी र सशस्त्रले सीमा नाकामा सुरक्षा गस्ती र जाँच पनि बढाएका छन्।

सशस्त्रका साठे दुई सय बोर्डर आउट पोस्ट (बीओपी) मार्फत सीमा सुरक्षार्थ जनशक्ति तैनाथ गराइएको छ। प्रहरीका ६० भन्दा बढी सीमा इलाका युनिटमार्फत सीमापार अपराध रोकथाम तथा नियन्त्रणमा जनशक्ति तैनाथ छन्। यसका अतिरिक्त पछिल्लो घटनाक्रमपछि अरु युनिटबाट पनि

दुवै संगठनले सीमा क्षेत्रमा गस्ती बढाएका हुन्। केही दिनअघि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई भारत-पाकिस्तान बढ्दो तनाव र त्यसबाट नेपाललाई पर्न सक्ने असरका विषयमा चारवटै सुरक्षा निकायका अधिकारीले ब्रिफिङ गरेका थिए। त्यसअघि केन्द्रीय सुरक्षा समिति बैठकमा घटनाक्रमबारे समीक्षासमेत गरिएको थियो। प्रधानमन्त्रीलाई ब्रिफिङ र गृहमन्त्री रमेश लेखकसहितको सुरक्षा बैठकपछि गृह मन्त्रालयले भारतसँग सीमा जोडिएका जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई परिपत्र गरी सीमाबाट आवागमन गर्दा परिचयपत्र अनिवार्य गराएर यात्रुको गन्तव्य खुल्ने गरी अभिलेख राख्न भनेको हो। गृहको परिपत्रसँगै सम्बन्धित यात्रु कुन ठाउँबाट आएको, गन्तव्य कुन ठाउँ हो, प्रयोजन के हो लगायत विवरण अभिलेखमा समेटिएको एक सुरक्षा अधिकारीले बताए। पछिल्लो विकसित घटनाक्रमलाई विश्लेषण गरेर सीमाक्षेत्रमा आवश्यक सुरक्षा सावधानी

अपनाउन सम्बद्ध निकायहरूलाई निर्देशन दिइएको गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता रामचन्द्र तिवारीले जनाए। 'विकसित घटनाक्रमलाई ध्यानमा राखेर सुरक्षा सावधानी अपनाउन आवश्यक निर्देशन दिइसकेका छौं,' उनले भने। भारत-पाकिस्तान तनावबारे शुक्रबार सैनिक मुख्यालय जंगीअड्डामा पनि सुरक्षा अधिकारीबीच समीक्षा बैठक बसेको थियो। बैठकमा सबै निकायले आ-आफ्ना तर्फबाट तोकिएको जिम्मेवारी प्रभावकारी रूपमा भनाइ गर्नुपर्ने निष्कर्ष निकालिएको स्रोतको भनाइ छ। सीमा क्षेत्रमा अनुमतिबिना प्रवेश गर्न सक्ने जोखिमलाई ध्यानमा राखेर जिम्मेवारी निर्वाह गर्न मातहत संयन्त्रलाई अध्यागमन विभागका महानिर्देशक गोविन्द रिजालले निर्देशन दिइएको जनाए।

यही वैशाख ९ मा भारतको जम्मू-कश्मीर स्थित पहलगाममा पर्यटकमाथि आतंकवादी समूहले गरेको आक्रमणमा एक नेपालीसहित २६ जनाको ज्यान गएको थियो। पहलगाम भारतको श्रीनगरबाट करिब ९० किलोमिटर टाढा पर्छ। पर्यटकका लागि लोकप्रिय गन्तव्यस्थलका रूपमा परिचित पहलगाममा बन्दुधारी आतंकवादी समूहले हत्या गरेकामा त्यसको लस्कर-ए-तोयबाका संस्थापक हफिज सइद नेतृत्वको 'द रेसिस्टेन्स फ्रन्ट' (टीआरएफ) ले जिम्मा लिएको थियो। त्यसपछि भारत र पाकिस्तानबीच उत्पन्न तनाव अहिले आक्रमण-प्रत्याक्रमणमै प्रवेश गरेको छ। दुई देशबीच द्धन् चर्किए जाँदा नेपालमा पनि घस्रपैठ हुन सक्ने जोखिम आकलन गर्दै सरकारले हवाई र स्थल गरी दुवै अन्तर्राष्ट्रिय सीमा क्षेत्रबाट हुने आवागमनमा सावधानी अपनाएको हो। भारतसँग नेपालको करिब १ हजार ८ सय ८० किलोमिटर लम्बाइमा अन्तर्राष्ट्रिय सीमा कायम छ। भारतसँग खुला सिमाना भएकाले आवागमन व्यवस्थापन र अभिलेख प्रणाली अव्यवस्थित छ।

कुलमान र हितेन्द्रको विवरणले अन्योल

भापा(प्रस)। नेकपा माओवादी केन्द्रले नेपाल विद्युत प्राधिकरणको समग्र आर्थिक अवस्थाको जानकारी गराउन माग गरेका छन्।

शुक्रबार प्रतिनिधि सभाको बैठकमा माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक हितराज पाण्डेले संसदमा हालसम्मको आर्थिक अवस्थाको जानकारी गराउन

आग्रह गरेका हुन्। उनले सरकारलाई संसदमा जानकारी गराउन सभामुखमार्फत सरकारलाई रुलिङ गर्न माग गरे। 'नेपाल विद्युत प्राधिकरणका निवर्तमान प्रबन्ध निर्देशक र वर्तमान प्रबन्ध निर्देशकले मिडियामार्फत जानकारी गराउनुभएका विद्युत प्राधिकरणका आम्दानी र खर्चको विवरणहरूले आम जनतामा अन्योल सिर्जना गरेको छ।

त्यसैले नेपाल विद्युत प्राधिकरणको समग्र आर्थिक अवस्थाको विवरणबारे यस सदनलाई जानकारी गराउन सभामुखमार्फत रुलिङ होस्।'

सुशासनसहितको... अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सर्तकर्ता केन्द्रको क्रियाशीलता बढेको छ। भ्रष्टाचार र सुशासन बहुआयामिक र बहुनिकायसँग सम्बन्धित सवाल भएकाले निकायगत समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध वृद्धि गर्दै अगाडि बढ्न लागिनेको अवस्था छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकासका क्रियाकलापमा जनताको अधिकार सुवी जागरण बढेको छ।

भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र सुशासन प्रवर्धन यो समयको जोडदार माग हो। तसर्थ अधिकार प्राप्त राजनीतिज्ञ, शासक र प्रशासकहरूले स्वार्थी मानसिकता त्यागेर, आधिकारिक ट्रेड युनियनले व्यवस्थापनको सकारात्मक काममा रचनात्मक र सिर्जनशील सहयोगी बनेर तथा नकारात्मक काममा खबरदारी गरेर, सरकारले दण्डहीनताको अन्त्य गर्दै भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलताको व्यवहार अपनाएर र भ्रष्टाचारमा सचेत अनि जागरूक जनताले सार्वजनिक

कामकारवाहीको उदाहरणीय र अनुकरणीय ढङ्गले निगरानी गरेर अगाडि बढ्न आवश्यक छ। त्यसै गरी भ्रष्टाचारको अनुसन्धान र अभियोजन गर्ने निकायले पनि नियुक्तकर्ता नभई सुशासनप्रति उत्तरदायी हुँदै प्रदर्शनीय प्रभाव परोस् अनुसन्धान र अभियोजन गर्नु पर्छ। सबै तह र तप्कामा रहेका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूले सदाचार र सद्बिबेकको उपयोग गर्दै अगाडि बढेमा भ्रष्टाचार न्यूनीकरण र सुशासन प्रवर्धनको अभिलाशा पूरा हुने देखिन्छ।

सुपर कार्डिनेटिक एक्सप्रेस कुरियर

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चिटि, पत्र, पारसल पठाउन परे हामिलाई सम्बन्धार्ह।

बिगत ३ दशकदेखि अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर

सम्पर्क:
फोन: ०२३-५८०८७८
मो: ९८५२६७७३५५
बित्तौलाड (सिटी सेक्टर), काभा, अदुवा खोला छेउ

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

चन्द्रगढी, मद्रपुर	दमक	मेचीनगर	उर्लाबारी	इलाम, मंगलबारे	कार्करिमट्ट	काभा बजार
लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६ द्रोण अधिकारी : ९८४२६८३९९९	विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३७ देविबहादुर बस्नेत : ९८५७०२६६२९	चारआली : ९८४२७०३०९३ गोबिन्द घिमिरे : ९८५२६७०९३७	रुपेन्द्र शर्मा : ९८४२०९२४०६ विराटनगर क्रिष्टियन आई: ०२९-५२५६९८	रणवीर लिम्बू ९८५९८८६७५७	फ्रेन्डशिप पुस्तक पसल ०२३-५६२४२४	बरत राजवंशी ९८५७०८९००९

आजको राशिफल

<p>मेष वाणीमा कुशलता आउने दिन परेको छ। मिल्ने साथीको सुभाषले महत्त्वपूर्ण वैदेशिक क्षेत्रको काम अघि बढ्नेछ। वस्त्र लाभ पनि हुनसक्छ।</p>	<p>कर्कट धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ। वाहन सुख पनि मिल्नेछ।</p>	<p>तुला आज शुभकार्यमा सहभागिता जनाइने छ। महिला वर्गबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ।</p>	<p>मकर आतिथ्यपूर्ण सम्मान पाइएला। वैदेशिक कार्य अघि बढ्नेछ।</p>
<p>वृष आज छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा हुनेछ। राज्यबाट मान सम्मान मिल्नेछ।</p>	<p>सिंह आज स्वास्थ्य तथा सौन्दर्यतामा धन खर्च हुनेछ। अरुको लागि दौडधुप गर्नु पर्नेछ।</p>	<p>वृश्चिक पुँजी बजारमा सफलता मिल्ने छ। आर्थिक क्षेत्र राम्रै होला।</p>	<p>कुम्भ मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउला। भारयले विभिन्न अवसर जुराउनेछ।</p>
<p>मिथुन आज छोटो दुरीको लाभदायक यात्रा हुनेछ। राज्यबाट मान सम्मान मिल्नेछ।</p>	<p>कन्या चोटपटक पनि लाग्न सक्छ। यात्रा गर्ने अवसर पनि जुट्नेछ।</p>	<p>धनु आज प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ। नयाँ कार्यको योजना बन्नेछ।</p>	<p>मिना कला र गलाको प्रभाव बढ्नेछ। दाम, इनाम र प्रतिष्ठा पनि कमाउने बेला छ।</p>